

Cofnodion wedi i Cadarnhau o Gyfarfod Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Gwella Iechyd Cyhoeddus Cymru

29 Medi 2025, 10:00 – 13:00

Cynhaliwyd yn Capital Quarter 2 a thrwy Microsoft Teams

Yn bresennol:		
Clare Jenkins	(CJ)	Cadeirydd y Pwyllgor, Is-gadeirydd y Bwrdd a Chyfarwyddwr Anweithredol
Nick Elliott	(NE)	Cyfarwyddwr Anweithredol
Yn Bresennol:		
Claire Birchall	(CB)	Cyfarwyddwr Gweithredol Nyrsio, Ansawdd a Llywodraethu Integredig
Liz Blayney	(LB)	Dirprwy Ysgrifennydd y Bwrdd a Dirprwy Bennaeth Uned Fusnes y Bwrdd
Annette Blackstock	(AB)	Cyfarwyddwr Cynorthwyol Dros Dro, Gwasanaeth Diogelu Cenedlaethol (ar gyfer eitem 4.2)
Bethan Bowden	BB	Ymgynghorydd Iechyd y Cyhoedd, Sgrinio (ar gyfer eitem 4.5)
Steve Court	(SC)	Pennaeth Sgrinio Coluddion Cymru (ar gyfer eitem 4.5)
Neil Desmond	(ND)	Pennaeth Ystadau ac Iechyd a Diogelwch (ar gyfer eitemau 4.6 a 5)
Sikha de Souza	(Sds)	Ymgynghorydd Iechyd y Cyhoedd, Sgrinio (ar gyfer eitem 4.5)
Sophie Fuller	(SF)	Cyfarwyddwr Cynorthwyol Llywodraethu Corfforaethol a Chymorth Busnes, Gweithredwr y GIG (ar gyfer eitem 8)
Danielle Gething	(DG)	Pennaeth Rheoli Risg (ar gyfer eitem 4.4)
Meng Khaw	(MK)	Cyfarwyddwr Cenedlaethol Gwasanaethau Diogelu Iechyd a Sgrinio, Cyfarwyddwr Meddygol Gweithredol
Jim McManus	(JM)	Cyfarwyddwr Cenedlaethol Iechyd a Llesiant
Paul Veysey	(PV)	Ysgrifennydd y Bwrdd a Phennaeth Uned Fusnes y Bwrdd
Angela Williams	(AW)	Cyfarwyddwr Gweithredol Dros Dro Gweithrediadau a Chyllid
Ymddiheuriadau		
Pippa Britton	(PB)	Cadeirydd y Bwrdd
Tracey Cooper	(TC)	Prif Weithredwr
Sian Griffiths	(SG)	Cyfarwyddwr Anweithredol (Iechyd y Cyhoedd) a Chadeirydd y Pwyllgor Gwybodaeth, Ymchwil a Hysbysrwydd
Olusola Okhiria	(OO)	Cynrychiolydd Undeb Llafur
Stuart Silcox	(SS)	Cyfarwyddwr Cynorthwyol Llywodraethu Integredig

Dechreuodd y cyfarfod am 10:00

Rhan A	
QSIC 2025.09.29/1	Croeso, Cyflwyniadau ac Ymddiheuriadau
Croesawodd y Cadeirydd bawb i sesiwn gyhoeddus cyfarfod y Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Gwella.	
Nodwyd yr ymddiheuriadau am absenoldeb.	
QSIC 2025.09.29/2	Datganiad o Fuddiant
Nid oedd unrhyw ddatganiadau o fuddiant yn ychwanegol i'r rhai a ddatgelwyd eisoes ar y Gofrestr Datganiadau o Fuddiant.	
QSIC 2025.06.02/3	Eitemau i'w Cymeradwyo
QSIC 2025.09.29/3.1	Cofnodion a Log Gweithredu
Ystyriodd achymeradwyddy Pwyllgor gofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 02 Mehefin 2025 a 26 Awst 2025 fel cofnod cywir o'r cyfarfod.	
Ystyriodd y Pwyllgor y diweddariad i'r log gweithredu, gan nodi bod un eitem ar y trywydd iawn i'w chyflawni erbyn cyfarfod nesaf y Pwyllgor.	
QSIC 2025.09.29/3.2	Polisiâu a Gweithdrefnau
Cyflwynodd LB y Polisi Ffonau Symudol drafft i'w gymeradwyo, gan dynnu sylw at y ffaith ei fod wedi mynd trwy'r broses ymgynghori briodol ac wedi'i gymeradwyo gan y Tîm Arweinyddiaeth.	
Trafododd y Pwyllgor y canlynol:	
<ul style="list-style-type: none"> • Pryderon sylfaenol ynghylch ffocws y polisi ar gyfyngu yn hytrach na galluogi staff, gan amlygu y dylai polisiâu ffonau symudol modern gefnogi defnyddwyr yn eu gwaith a bod y dull presennol yn teimlo'n hen ffasiwn ac yn rhy gosbol. • Materion penodol fel diffyg darpariaeth ar gyfer achosion amddiffynnol, anghysondebau ynghylch rhannu dyfeisiau, a safbwynt y polisi ar gyfer defnydd busnes yn unig, sy'n awgrymu nad oedd yr elfennau hyn yn cyd-fynd â'r arferion gorau cyfredol. • Pryderon ynghylch cyfyngiadau ar E-SIMs ar gyfer staff sy'n defnyddio dyfeisiau personol, gan eiriol dros ddull mwy hyblyg na fyddai'n cosbi staff am ddefnyddio eu hoffer eu hunain oni bai ei fod yn arwain at gostau ychwanegol, ac ehangu'r defnydd o e-SIMs ar gyfer tabledi ac iPads. • Mae NE yn croesawu'r cyfle i gyfarfod ag AW y tu allan i'r cyfarfod i roi adborth manwl. 	
Argymhellodd y Pwyllgor y dylai awdur y polisi weithio gyda'r Tîm Arweinyddiaeth i ailddrafftio ac ailystyried y polisi yng ngoleuni'r adborth a roddwyd.	
Cam Gweithredu: AW	

QSIC 2025.09.29/3.3	Adroddiad Blynyddol Archwilio Ansawdd a Chlinigol 2024-25 a Chynllun ar gyfer 2025-26
<p>Rhoddodd AC drosolwg o Adroddiad Blynyddol yr Archwiliad Ansawdd a Chlinigol ar gyfer 2024-2025, a'r cynllun ar gyfer 2025 – 26, gan dynnu sylw at:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • 60 o archwiliadau mewnol a 7 archwiliad cenedlaethol ar y cynllun. Roedd 12 archwiliad mewnol yn seiliedig ar risg, ac ni chynhaliwyd unrhyw archwiliadau yn erbyn canllawiau NICE. • Cynhaliwyd archwiliadau ychwanegol y tu allan i'r tîm archwilio clinigol, megis y rhai mewn gwasanaethau heintiau ac iechyd a diogelwch. • Roedd system Hyfforddiant Rheoli Archwilio (AMaT) bellach yn fyw ar gyfer modiwlau IPC ac archwilio clinigol. Rhagwelwyd y byddai cyflwyno AMaT fel system adrodd ar archwiliadau clinigol yn helpu i wella nifer yr archwiliadau ac olrhain ar draws pob rhan o'r Sefydliad. 	
<p>Canmolodd y Pwyllgor AC am yr adroddiad manwl a'r nifer cynyddol o archwiliadau. Trafododd y Pwyllgor y canlynol:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Y defnydd o "dim risg" yn Nhabl 3, sy'n awgrymu y byddai "dim risg berthnasol" neu "dim risg sylweddol" yn fwy priodol ar gyfer adroddiadau cyhoeddus ffurfiol. • Cytunwyd ar y gwahaniaeth rhwng archwiliadau mewnol dan arweiniad timau o fewn Iechyd Cyhoeddus Cymru a'r rhaglen Archwilio Mewnol gyda'r Bartneriaeth Cydwasanaethau, gan awgrymu eglurhad o ran terminoleg. • Cytunodd AC i adlewyrchu'r awgrymiadau hyn a chynnwys dyddiadau cychwyn archwiliadau mewn fersiynau yn y dyfodol o'r adroddiad. 	
<p>Cam Gweithredu: AC</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Pryder ynghylch anghydbwysedd gweithgaredd archwilio ar draws rhaglenni sgrinio, mecanweithiau posibl i annog mwy o archwiliadau sy'n gysylltiedig â NICE a'r awgrym y dylid dewis archwiliadau yn seiliedig ar y gofrestr risg. • Cadarnhaodd AC y byddai Canllawiau NICE yn cael eu hystyried yn fisol i'w cymhwyso gyda chyflwyniad y modiwl newydd, a fyddai hefyd yn cynnwys Rhybuddion a Chylchlythyrau Iechyd Cymru. Tynnodd AC sylw hefyd at y bwriad i wella craffu, ystyried dysgu a rennir o ganlyniadau archwiliadau ac ailgydbwysu cwrmpas archwiliadau yn dilyn cyfarfod llywodraethu clinigol. 	
<p>Gwnaeth y Pwyllgor y canlynol:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Cymryd sicrwydd ynghylch y cynnydd a wnaed yn erbyn y Cynllun Archwilio Ansawdd a Chlinigol ar gyfer 2024-25. • Cymeradwyo'r Cynllun Archwilio Ansawdd a Chlinigol ar gyfer 2025-26 	
QSIC 2025.09.29/4	Eitemau ar gyfer Sicrwydd
QSIC 2025.09.29/4.1	Adroddiad Perfformiad Llywodraethu Ansawdd Ch1
<p>Rhoddodd AC drosolwg o'r Adroddiad Ansawdd, Llywodraethu a Pherfformiad ar gyfer Chwarter 1, gan dynnu sylw'r Pwyllgor at feysydd penodol i'w hystyried:</p>	
<p><u>Gweithio i Wella (PTR), Ch4</u></p>	
<p>Crynhodd AC yr adran PTR, a oedd yn ymdrin â'r digwyddiadau, y cwynion a'r pryderon a</p>	

adroddwyd ac a weithredwyd arnynt yn ystod chwarter 1:

- Adroddwyd am 536 o ddigwyddiadau, gyda chyfradd cau o 81%. Roedd angen ymchwilio i wyth digwyddiad, gydag un achos o niwed cymedrol yn adroddadwy o dan Reoliadau Adrodd ar Anafiadau, Clefydau neu Ddigwyddiadau Peryglus (RIDDOR) ar gyfer anaf straen ailadroddus.
- Y prif gategori digwyddiad oedd methu â dilyn trefniadau gweithredu safonol; arweiniodd math newydd o ddigwyddiad (deunyddiau traul sydd wedi mynd heibio eu dyddiad defnyddio olaf) at welliannau mewn rheoli stoc a phrosesau.
- 193 o ddigwyddiadau agored, roedd 39 yn hwyr; CSW oedd â'r achosion agored hiraf.
- Un achos gwneud iawn (Bron Brawf Cymru).
- Cwblhawyd hyfforddiant Datix Lefel 1 anorfodol gan 46% o'r staff, gan gyfrannu at gynnydd mewn adrodd.

Trafododd y Pwyllgor y canlynol:

- Nifer y digwyddiadau agored a drafodwyd yn flaenorol yn y Bwrdd, a'r angen i archwilio ffyrdd o wella cyfraddau cau yn effeithiol ac effeithlon.
- Oedi wrth gau digwyddiadau Sgrinio Serfigol Cymru: Esboniodd AC fod oedi oherwydd dibyniaeth ar un deiliad swydd a rhai digwyddiadau a ddeilliodd o'r tu allan i'r tîm (e.e., problemau labordy). Roedd gwaith yn parhau i wella prosesau a gwydnwch ac roedd ffocws ar ddysgu ar y cyd.
- A oedd grŵp wedi'i dargedu ar gyfer hyfforddiant gorfodol ar reoli digwyddiadau a goruchwyliaeth bosibl o hyn yn y dyfodol. Cadarnhaodd AC fod hyfforddiant Lefel 2 wedi'i dargedu at reolwyr newydd a rheolwyr digwyddiadau, Lefel 1 ar gyfer ymwybyddiaeth gyffredinol.
- A effeithiodd hyfforddiant digwyddiadau ar ymddygiad ac a ddylai fod yn orfodol. Cefnogodd AC ei wneud yn orfodol ond nododd gyfyngiadau i'r fframwaith hyfforddi gorfodol oherwydd gweithredu darnau newydd o hyfforddiant gorfodol Dyletswydd Ansawdd/Gonestrwydd. Cytunodd AC i ddarparu data mwy manwl ar hyfforddiant digwyddiadau mewn adroddiadau yn y dyfodol.

Cam Gweithredu: AC

- Gofynnwyd am gamau gweithredu / ystyriaethau o ran ffyrdd o weithio yn dilyn yr anaf straen ailadroddus RIDDOR. Cadarnhaodd AC adolygiadau rheolaidd o arferion gwaith a nododd y byddai ND yn mynd i'r afael â hyn ymhellach yn yr adroddiad Iechyd a Diogelwch.

Profiad Cleifion/Defnyddwyr Gwasanaeth a Rheoli Rhybuddion a Hysbysiadau Diogelwch, Ch1

Tynnodd AC sylw at y canlynol:

- Derbyniwyd 25 o gwynion datrysiaid cynnar; datryswyd 76% ohonynt o fewn y diwrnod gwaith 2 ddiwrnod. Y prif themâu oedd agwedd/ymddygiad staff a phroblemau gydag apwyntiadau, heb enwau staff na maes oedd yn codi'n rheolaidd.



- Derbyniwyd 9 cwyn ffurfiol. Arweiniodd dysgu o gwynion at well sicrwydd ansawdd cyfieithu ar gyfer deunyddiau iechyd rhywiol.
- Ni adroddwyd am unrhyw ddigwyddiadau y ddyletswydd gonestrwydd y chwarter hwn.
- Cofnodwyd 113 canmoliaeth, yn bennaf drwy e-bost a gwefan, gyda Bron Brawf Cymru ac AAA yn derbyn y mwyaf. Roedd yr adborth yn gadarnhaol ar y cyfan am y staff a lefel y gofal.
- Cynyddodd ymatebion i arolygon lleol, yn enwedig mewn rhaglenni sgrinio. Darparodd cynllun peilot a ddefnyddiodd SMS ar gyfer adborth amser real mewn clinigau sgrinio llygaid diabetig ddata cyfoethog, gan dynnu sylw at adborth cadarnhaol gan staff a sylwadau negyddol am gyfleusterau, a oedd yn cael sylw.
- Derbyniwyd 64 o rybuddion, y rhan fwyaf ohonynt yn cynnwys gwybodaeth, gyda'r prif themâu'n ymwneud â COVID a rhagnodi cyffuriau gwrthfeiol. Cafodd camau gweithredu eu holrhain a byddent yn cael eu rheoli drwy system AMaT yn y dyfodol.

Trafododd y Pwyllgor y canlynol:

- Anghysondeb posibl yn adrodd data'r arolwg ar dudalen 24 o'r adroddiad; cytunodd AC i'w adolygu a'i gywiro.
- Sicrhau ansawdd ar gyfer cyfieithu i'r Gymraeg ac a oedd safbwynt sefydliadol o ran defnyddio tafodiaith Gogledd/De Cymru. Cytunodd AC i ddilyn hyn i fyny gyda thîm y Gymraeg.

Cam Gweithredu: AC

- Gwerth adborth SMS a'r potensial i'w integreiddio i ap y GIG ar gyfer dull unedig, gan nodi'r angen i beidio â gorlethu defnyddwyr gyda nifer o arolygon
- Cyfoeth adborth amser real a phwysigrwydd ei ddefnyddio i wella gwasanaethau, gan fod yn ymwybodol o'r effaith ar staff a'r potensial i gyflwyno adborth SMS ar draws gwasanaethau eraill dros y 12 mis nesaf.

Gwaith y Grŵp Diogelu Corfforaethol, Ch4

Rhoddodd AC ddiweddariad ar waith y Grŵp Diogelu, gan dynnu sylw at y canlynol:

- 9 digwyddiad diogelu, y categori a adroddwyd fwyaf arno oedd Plentyn mewn Perygl a Phryder Proffesiynol.
- Roedd hyfforddiant Diogelu Oedolion a Phlant ar 90% neu uwch.
- Roedd cynllun gwaith ar waith i fynd i'r afael â gwiriadau'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd.

NODODD y Pwyllgor y diweddariad.

Gwaith y Grŵp Corfforaethol ar gyfer Atal a Rheoli Heintiau (IPC), Ch4

Rhoddodd AC ddiweddariad ar waith y grŵp IPC Corfforaethol, gan dynnu sylw at y canlynol:

- 19 digwyddiad IPC yn chwarter 1, gan arwain at niwed isel neu ddim niwed o gwbl. Thema amlwg oedd "cyswllt â, neu amlygiad i sylweddau peryglus," ond dangosodd dadansoddiad pellach nad oedd y codio yn Datix yn ddigon manwl.



Roedd gwaith ar y gweill i wella is-gategoriâu Datix er mwyn adrodd yn fwy cywir.

- Mae cydymffurfiaeth â hyfforddiant Lefel 1 a Lefel 2 yr IPC uwchlaw'r targed, ac eithrio Diogelu Iechyd, na allai adrodd y chwarter hwn oherwydd ail-aliniad cod ESR. Disgwylid datrys hyn erbyn y chwarter nesaf.
- Adolygwyd cofrestr risg yr IPC: roedd 12 risg, y rhan fwyaf ohonynt yn gysylltiedig ag offer labordy a materion amgylcheddol. Roedd deg risg yn cael eu trin, a dau yn cael eu goddef. Roedd uned dihalogi Glan Clwyd yn parhau i fod yn risg barhaus allweddol, ac roedd phryderon ynghylch oedi yn amserlen y prosiect; roedd lliniaru yn cael ei reoli gan y nyrs IPC a thîm y prosiect.

Gwnaeth y Pwyllgor y canlynol:

- Gofynnwyd am eglurhad ynghylch nifer y staff sydd eu hangen i gwblhau hyfforddiant Lefel 2 IPC ym mhob adran, gan gynnwys gofyniad lefel hyfforddiant yr adran heintiau. Esboniodd AC fod niferoedd yn cael eu hadolygu, yn enwedig ar gyfer Diogelu Iechyd, a bod dadansoddiad o anghenion hyfforddi ar y gweill.
- Mae adroddiadau awgrymedig yn y dyfodol yn cynnwys niferoedd staff gwirioneddol ochr yn ochr â chanrannau ar gyfer cydymffurfiaeth â hyfforddiant IPC. Cytunodd AC i symud hyn ymlaen mewn fersiynau yn y dyfodol o'r adroddiad.

Cam Gweithredu: AC

Gwnaeth y Pwyllgor y canlynol:

- **Nodi'r** safonau perfformiad sy'n cael eu cyflawni a meysydd i'w gwella.
- Cymryd **sicrwydd** bod trefniadau llywodraethu priodol ar waith i sicrhau gwasanaethau diogel, amserol, effeithiol, teg, effeithlon sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn.

QSIC 2025.09.29/4.2

Adroddiad Blynyddol Rhwydwaith Diogelu GIG Cymru

Cyflwynodd AB Adroddiad Blynyddol Rhwydwaith Diogelu GIG Cymru a oedd yn tynnu sylw at y cynnydd, yr ymrwymadau a rennir, a'r blaenoriaethau yn y dyfodol wrth gryfhau diogelu ar draws GIG Cymru.

Tynnodd AB sylw at y canlynol:

- Mae cynnydd y rhwydwaith, gan gynnwys cyhoeddi canllawiau "Heb eu Cludo i Apwyntiadau / Diffyg mynediad", a ddatblygwyd mewn ymateb i adolygiadau cyflym a gwaith matrices diogelu.
- Digwyddiadau amlasiantaeth llwyddiannus i ganolbwyntio ar chwilfrydedd proffesiynol a diogelu oedolion, gyda chefnogaeth Iechyd Cyhoeddus Cymru, a datblygu fideos hyfforddi gan ddefnyddio dysgu sy'n seiliedig ar senarios a gwaith parhaus ar oruchwyliaeth diogelu adferol.
- Roedd y blaenoriaethau ar gyfer y flwyddyn nesaf yn cynnwys gweithredu argymhellion o adolygiad y Prif Swyddog Nyrsio, cryfhau fframweithiau dysgu, a gwella cydweithio rhanbarthol.

Gwnaeth y Pwyllgor y canlynol:

- Canmol ehangder yr adroddiad, ei natur addysgiadol a'i bwyslais ar chwilfrydedd proffesiynol.
- Trafod pwysigrwydd dysgu go iawn a defnyddio AMaT i asesu effeithiolrwydd canllawiau a goruchwyliaeth y rhwydwaith, a gwaith parhaus i sicrhau bod dysgu go iawn o adolygiadau ymarfer plant ac oedolion yn cael ei ledaenu a'i weithredu.

Cymerodd y Pwyllgor **sicrwydd** bod arweinyddiaeth system y Gwasanaeth Diogelu Cenedlaethol yn gweithio ar draws y Sefydliad.

QSIC 2025.09.29/4.3

Brechu rhag y Ffliw i Staff

Rhoddodd AC drosolwg o Adroddiad Blynyddol Brechu rhag y Ffliw i Staff ar gyfer 2024/25 a'r Blaengynllun ar gyfer 2025/26, gan dynnu sylw at y canlynol:

- Roedd ymgyrch y llynedd yn targedu staff rheng flaen, a dim ond 26% a gafodd eu brechu (tua 400 o staff). Roedd problemau casglu data parhaus oherwydd systemau adrodd iechyd galwedigaethol. Roedd y nifer a gafodd eu brechu yng Nghymru yn 34%, sy'n dangos dirywiad.
- Roedd pryderon diogelwch ynghylch y math o frechlyn, cydsyniad a chadw cofnodion wedi cael sylw a'u hymgorffori yng nghynllun cyflawni 2025-26.
- Roedd y gwelliannau a gynlluniwyd ar gyfer ymgyrch eleni yn cynnwys clinigau galw heibio, talebau digidol, a 35 o hyrwyddwyr ffliw i hyrwyddo'r nifer sy'n cael eu brechu.
- Byddai System Imiwneiddio Cymru yn cael ei defnyddio ar gyfer casglu data, ac roedd y contract iechyd galwedigaethol yn cael ei adolygu ar gyfer gwelliannau yn y dyfodol.

Gwnaeth y Pwyllgor y canlynol:

- Canmol dull yr ymgyrch i liniaru heriau o ran cadw cofnodion.
- Cydnabod bod clinigau dydd Gwener yn is-optimaidd oherwydd presenoldeb isel yn y swyddfa ac ymdrechion i wella presenoldeb.

Gwnaeth y Pwyllgor y canlynol:

- Cymryd **sicrwydd** o adroddiad diwedd blwyddyn yr Ymgyrch Brechu rhag y Ffliw Mewnol ar gyfer 2024-25.
- Cymryd **sicrwydd** ynghylch y dull ar gyfer Rhaglen Brechu rhag y Ffliw i Staff Mewnol ar gyfer 2025-26.

QSIC 2025.09.29/4.4

Sicrwydd Risg - Cofrestr Risg Strategol a Chorfforaethol

Cyflwynodd CB y papurau Risg Strategol a'r Gofrestr Gorfforaethol.

Cyflwynodd y DG y diweddariad ar Risg Strategol 3, gan dynnu sylw at y ffaith bod y sgôr risg wedi cynyddu o 9 i 12 oherwydd heriau parhaus, ond ei bod yn parhau i gael ei rheoli o fewn ei lefelau goddefiant risg a pharodrwydd i dderbyn risg y cytunwyd arnynt.



Ehangodd MK ar y rhesymeg dros y newid yn y sgôr risg, gan dynnu sylw at sgrinio'r fron a'r coluddion o ran amseroedd aros, adolygiadau allanol a phwysau gweithredol a effeithiodd ar allu'r Sefydliad i ddarparu gwasanaethau iechyd y cyhoedd rhagorol.

Rhoddodd MK yr wybodaeth ddiweddaraf am Ymarfer Pegasws gan dynnu sylw at y ffaith bod y galw ar Iechyd Cyhoeddus Cymru yn uwch nag a ragwelwyd, ac efallai y bydd angen blaenoriaethu ymateb i ddigwyddiadau yn y dyfodol os bydd bygythiadau gwirioneddol yn codi yn ystod ymarferion.

Gan adlewyrchu ar y ffaith bod y Pwyllgor wedi cynnal trafodaeth fanwl ar Risg Strategol yn ei gyfarfod Bwrdd ar 25 Medi 2025, gwnaeth y Pwyllgor y canlynol:

- Cymryd **sicrwydd** ynghylch rheoli Risg Strategol o fewn eu cylch gwaith.
- Cymryd **sicrwydd** ynghylch y Gofrestr Risg Gorfforaethol wedi'i diweddarau o fewn eu cylch gorchwyl.

QSIC 2025.09.29/4.5

Diweddariad ar Wasanaethau Sgrinio

Cyflwynodd SC yr adroddiad Diweddariad ar y Gwasanaeth Sgrinio, a chanolbwyntiodd ar amseroedd aros rhaglen colonosgopi sgrinio'r coluddyn, a themâu o gyfarfodydd Cydweithredol diweddar ar lefel Prif Weithredwr y Bwrdd Iechyd ar y mater. Yn benodol, tynnodd SC sylw at y canlynol:

- Treblodd y galw am golonosgopi oherwydd optimeiddio rhaglenni ac ehangu oedran.
- Roedd cyfanswm yr amser aros yn 10 wythnos o'i gymharu â'r 4 wythnos safonol gydag amrywiad sylweddol ar draws byrddau iechyd.
- Roedd yr heriau'n cynnwys capasiti sgrinio craidd annigonol, a cholonogopyddion achrededig annigonol (yn enwedig endosgopyddion nyrsio), gweithlu sy'n heneiddio, diffyg rhestrau hyfforddi, a dibyniaeth ar atebion tymor byr fel contractio mewnol.
- Roedd y camau gweithredu yn cynnwys cyfarfodydd misol gyda thimau endosgopi a byrddau iechyd i fonitro capasiti a pherfformiad, ymdrechion i gynyddu achrediad colonogopyddion, ac uwchgyfeirio at Grŵp arweinyddiaeth y GIG ac Ysgrifennydd y Cabinet, ochr yn ochr ag Uned Perfformiad a Gwella'r GIG gyda chynlluniau i gyflwyno canfyddiadau a cheisio atebion ar draws y system.

Gwnaeth y Pwyllgor y canlynol:

- Cwestiynu cynaliadwyedd ehangu oedran o ystyried problemau gweithlu a chapasiti a'r angen am gydbwysedd gofalus rhwng lleihau oedran a modelu'r gweithlu; pwysleisiodd SC fanteision canfod cynnar a'r angen am fwy o endosgopyddion nyrsio clinigol.
- Gofyn am fonitro niwed o ganlyniad i arosiadau hir; nododd SC fod gwaith yn mynd rhagddo i olrhain cyfraddau canser ar ôl colonosgopi sy'n rhoi rhywfaint o arwydd o ganserau sy'n dod drwodd. Cadarnhaodd MK fod gwaith parhaus gyda'r tîm data i ddeall cam y canser wrth ei ddiagnosis a'r llwybr o'r dechrau i'r diwedd a rôl sgrinio wrth ganfod yn gynnar, fel un o'r ymrwymïadau a wnaed i Lywodraeth Cymru.
- Codwyd y defnydd o'r sector preifat i glirio ôl-groniadau; nododd SC fod byrddau iechyd yn defnyddio contractio mewnol, ond rôl Iechyd Cyhoeddus



Cymru yn bennaf oedd fel comisiynydd. Tynnodd MK sylw at newidiadau i'r polisi a oedd bellach yn caniatáu cydnabod ceisiadau am golonosgopi a gyflawnwyd yn y sector preifat fel rhan o'r rhaglen sgrinio o fewn cyfyngiadau diogelwch, gan ddangos hyblygrwydd.

- Gan ehangu ar bryderon modelu, gofynnodd y Pwyllgor a fyddai gwelliant yn y niferoedd oedd yn mynychu yn gwaethygu'r sefyllfa; cadarnhaodd SC fod y modelu'n defnyddio cyfradd nifer oedd yn mynychu o 65% ac yn cael ei ddiweddarau'n rheolaidd, ond nododd gynnydd diweddar yn nifer y bobl a oedd yn gwrthod neu ddim yn mynychu colonosgopi, yn enwedig mewn grwpiau oedran iau. Roedd gwaith yn parhau i ddeall a mynd i'r afael â hyn.
- Daeth MK â'r diweddariad i ben drwy dynnu sylw at bwysigrwydd deall pam y gwrthododd y rhai â phrawf ffitrwydd positif ddefnydd pellach o'r gwasanaeth, a thynnodd sylw at yr angen i ddeall y galw, y capasiti, ac effaith y cynnydd yn y nifer oedd yn mynychu ar ddarparu gwasanaethau ar draws pob rhaglen sgrinio, yn ogystal â gwaith parhaus i olrhain niwed a chanlyniadau. Cynghorodd MK fod yn rhaid i Iechyd Cyhoeddus Cymru gyfleu effaith y galw i fyrddau iechyd ar gyfer cynllunio gwasanaethau, gan weithio hefyd i liniaru'r galw trwy wella canfod yn gynnar ac atal trwy sgrinio.

Gwnaeth y Pwyllgor y canlynol:

- Cymryd **sicrwydd** bod ffocws ar weithio i ddarparu rhaglenni sgrinio o ansawdd yn unol â darparu gwasanaethau iechyd y cyhoedd rhagorol i'r boblogaeth yng Nghymru.

QSIC 2025.09.29/4.6

Iechyd a Diogelwch Chwarter 1 2024-25

Cyflwynodd ND yr Adroddiad Iechyd a Diogelwch, gan dynnu sylw at y canlynol:

- Cydymffurfiaeth lawn ar draws yr ystad â gofynion statudol a rheoleiddiol ar ôl datrys oedi wrth asesu risg dŵr mewn dau safle (Kimberly House ac Indian House).
- Digwyddodd tri digwyddiad RIDDOR: arweiniodd un at lythyr ffurfiol gan yr Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch (dim camau pellach), roedd un o ganlyniad i lithro/baglu gan gontractwr oherwydd arwyddion coll, ac roedd un yn gwmp gan staff gydag anaf i'r pen; mae pob unigolyn wedi gwella.
- Roedd cyfraddau digwyddiadau ar gyfer llithro a baglu ychydig yn is o'i gymharu â chyfnodau blaenorol, ac mae monitro parhaus a dilyniant achos wrth achos.
- Roedd cydymffurfiaeth â hyfforddiant gorfodol yn uwch na 85%, ond yn is na tharged 95% Iechyd Cyhoeddus Cymru ar gyfer tri maes. Roedd ymdrechion i wella cydymffurfiaeth yn y meysydd hyn ar y gweill.
- Cylch Gorchwyl y Grŵp Iechyd a Diogelwch wedi'i ddiweddarau, a gymeradwywyd gan y Tîm Gweithredol Busnes.

Diolchodd y Pwyllgor i ND am y diweddariad ac awgrymodd y gallai'r offeryn AMaT fod yn offeryn defnyddiol i gofnodi gwiriadau diffibriliwr awtomatig (AED). Cadarnhaodd ND fod system newydd ar y gweill ar gyfer sgrinio a byddai'n ystyried defnyddio AMaT.

Gwnaeth y Pwyllgor y canlynol:

- **Nodi'r** Cylch Gorchwyl a gymeradwywyd gan y Grŵp Iechyd a Diogelwch a



- Chymryd **sicrwydd** bod mesurau priodol ar waith i fonitro cydymffurfedd ac i fynd i'r afael â meysydd a nodwyd i'w gwella.

QSIC 2025.09.29/5

Iechyd a Diogelwch - Archwiliad Dwfn

Cyflwynodd ND drosolwg o drefniadau iechyd a diogelwch y Sefydliad, gan bwysleisio dyletswyddau statudol a newidiadau rheoleiddiol, amgylcheddau diogel i staff/ymwelwyr, rheoli contractwyr a threfniadau llywodraethu ac atebolrwydd mewnol.

Tynnodd ND sylw at y canlynol:

- Roedd yr adran yn rheoli iechyd a diogelwch ar draws 16 o brif adeiladau, unedau symudol, a staff mewn safleoedd sefydliadau eraill, ac roedd cyswllt ffurfiol ac anffurfiol ar draws cyfarwyddiaethau.
- Cafodd cydymffurfiaeth â hyfforddiant, adrodd ar ddigwyddiadau, a chyflwr yr ystad eu monitro'n agos; digwyddodd y rhan fwyaf o ddigwyddiadau yn y gyfarwyddiaeth Gwasanaethau Diogelu Iechyd a Sgrinio oherwydd lefelau gweithgarwch uchel a chanolbwyntiodd y tîm ar ddysgu ar y cyd i leihau risgiau a digwyddiadau.
- Roedd yr ystad yn amrywiol o ran oedran a chyflwr, ac roedd angen uwchraddio ac asesiadau risg parhaus, gyda ffocws penodol ar feysydd gweithgarwch uchel fel gwasanaethau sgrinio a heintiau.
- Roedd meysydd arferion da yn cynnwys cydweithio â gwahanol grwpiau (e.e., IPC, diogelu, dihalogi), cefnogaeth i sefydliadau a letyir gyda chynghor iechyd a diogelwch, dysgu o RIDDORau a digwyddiadau a arweiniodd at newidiadau i brosesau a hyfforddiant staff wedi'i dargedu, archwiliadau a lansio'r arolwg diwylliant iechyd a diogelwch newydd i gasglu adborth staff.

Gwnaeth y Pwyllgor y canlynol:

- Diolch i ND am arwain y gwaith a thynnodd sylw at well perthnasoedd a chydlynu rhwng cyfleusterau, IPC, a thimau ansawdd, gan nodi cynnydd parhaus gyda gwaith diogelwch dŵr a dihalogi i leihau bylchau.
- Ystyried y potensial i feincnodi nifer y digwyddiadau a adroddwyd mewn gwasanaethau heintiau (429 dros bedair blynedd) yn erbyn sefydliadau eraill fel llwybr dadansoddi yn y dyfodol.

Diolchodd y Pwyllgor i ND am y cyflwyniad a chymerodd **sicrwydd** ynghylch y trefniadau rheoli a chyflenwi iechyd a diogelwch.

QSIC 2025.09.29/6

Eitemau i'w Nodi

QSIC 2025.09.29/6.1

Cynllunio ar gyfer y Gaeaf / Cynllunio Tymhorol

Nododd y Pwyllgor a chymerodd sicrwydd bod gweithgaredd cychwynnol ynghylch cynllunio ar gyfer y gaeaf wedi'i gychwyn mewn sawl rhan o'r sefydliad, bod dull o gydlynw wedi'i gytuno a bod rhaglen i oruchwylio'r gwaith hwn yn cael ei datblygu.

QSIC 2025.09.29/6.2

Archwilio

Nododd y Pwyllgor y Traciwr Argymhellion Archwilio Mewnol.

QSIC 2025.09.29/6.3	Cynllun Gwaith y Pwyllgor
Nododd y Pwyllgor Gynllun Gwaith y Pwyllgor.	
Rhan B	Busnes Perfformiad a Gwella'r GIG
QSIC 2025.09.29/7	Datganiad o Fuddiant
Nid oedd unrhyw ddatganiadau o fuddiant yn ychwanegol i'r rhai a ddatgelwyd eisoes ar y Gofrestr Datganiadau o Fuddiant.	
QSIC 2025.09.29/8	Adroddiad Cydymffurfiaeth Llywodraethu Chwarterol Perfformiad a Gwella (P&I) GIG Cymru (Ch1)
Cyflwynodd SF ddiweddariad Perfformiad a Gwella (P&I) GIG Cymru, gan dynnu sylw at y canlynol:	
<ul style="list-style-type: none"> • Cyflwyno'r Datganiad Cydymffurfiaeth blynyddol i'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu Corfforaethol. • Lefelau hyfforddiant statudol/gorfodol boddhaol. • Adroddwyd ar saith digwyddiad Datix, tri yn ymwneud ag iechyd a diogelwch, ac roedd angen atgyfeiriad RIDDOR ar gyfer un digwyddiad. • Datryswyd problem sylweddol gyda'r larwm tân yn Nhŷ'r Afon (oherwydd tenant newydd) ac roedd yr adeilad yn cael ei ddefnyddio eto. 	
Gwnaeth y Pwyllgor y canlynol:	
Iechyd a Diogelwch	
<ul style="list-style-type: none"> • Cymryd sicrwydd bod gan Adran Perfformiad a Gwella y GIG fesurau priodol ar waith i fonitro cydymffurfiaeth ac i fynd i'r afael â meysydd a nodwyd i'w gwella. 	
Cydymffurfedd Adrodd ar Ddigwyddiadau Adroddadwy Cenedlaethol	
<ul style="list-style-type: none"> • Nodwyd bod 1 digwyddiad adroddadwy. 	
Cydymffurfedd Cwynion (gan gynnwys PTR os yn berthnasol)	
<ul style="list-style-type: none"> • Ni dderbyniwyd unrhyw gwynion ar gyfer y cyfnod hwn. 	
Adrodd ar hawliadau (hawliadau gan staff a thrydydd partïon)	
<ul style="list-style-type: none"> • Nodwyd bod 1 hawliad wedi'i dderbyn yn y cyfnod hwn a chymerwyd sicrwydd bod Hawliadau o fewn Perfformiad a Gwella'r GIG yn cael eu rheoli'n briodol. 	
Cydymffurfedd DATIX	
<ul style="list-style-type: none"> • Nodwyd saith digwyddiad a adroddwyd ar Datix ar gyfer y cyfnod hwn a chymerwyd sicrwydd bod y broses briodol wedi'i dilyn o fewn Perfformiad a Gwella'r GIG i reoli'r digwyddiadau hyn. 	
Cydymffurfedd Diogelu	



- **Nodwyd** nad oedd unrhyw broblemau diogelu wedi'u hadrodd ar gyfer y cyfnod hwn.

QSIC 2025.09.29/9	Camau dod â'r cyfarfod i ben
QSIC 2025.09.29/9.1	Cau'r Cyfarfod Cyhoeddus
Daeth y Cadeirydd â'r cyfarfod i ben.	
<i>Daeth y sesiwn agored i ben am 12:55</i>	

Wedi i Cadarnhau